

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 8/2014
22.05.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Соње Павловић, Веска Крстајића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Шерифа Мехмедовића и др, због продуженог кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Шерифа Мехмедовића - адвоката С.П., сведока сарадника А.К. - адвоката М.Р. и окривљеног Мерсада Љајића - адвоката Д.К., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Посебно одељење КПО1 287/10 од 12.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Посебно одељење Кж1ПО1 24/13 од 24.01.2014. године, у седници већа одржаној, у смислу члана 490. ЗКП-а, дана 22.05.2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Шерифа Мехмедовића, окривљеног Мерсада Љајића и сведока сарадника А.К., поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду Посебно одељење КПО1 287/10 од 12.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Посебно одељење Кж1ПО1 24/13 од 24.01.2014. године, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1. у вези члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а и повреде закона из члана 441. став 3. у вези члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Шерифа Мехмедовића и окривљеног Мерсада Љајића **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Посебно одељење КПО1 287/10 од 12.03.2013. године, ставом I изреке, окривљени Шериф Мехмедовић, Мерсад Љајић и сведок сарадник А.К. оглашени су кривим да су извршили сваки по продужено кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ за које су осуђени на казне затвора и то окривљени Шериф Мехмедовић у трајању од 14-четрнаест година у коју му је урачунато време проведено у притвору од 15.06.2010. године, па надаље до даље одлуке суда, окривљени Мерсад Љајић у трајању од 12-дванаест година, те сведок сарадник А.К. у трајању од 3-три године

у коју му је урачунато време проведено у притвору од 15.06.2010. године до 13.10.2010. године.

На основу члана 91. и члана 92. КЗ окривљени Шериф Мехмедовић и Мерсад Љајић и сведок сарадник А.К. обавезани су да на име остварене противправне имовинске користи у буџет Републике Србије солидарно уплате износ од 712.500,00 еура, у динарској противвредности по курсу НБС, на дан уплате, у року од 30 дана, по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док су на основу члана 262. став 2. ЗКП-а обавезани да суду накнаде трошкове кривичног поступка у износу чија ће висина бити одређена накнадно посебним решењем.

Ставом II изреке, на основу члана 423. тачка 2. ЗКП-а окривљени Руди Гојак и Салема Шаћировић ослобођени су од оптужбе да су извршили кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 4. КЗ док су трошкови кривичног поступка везано за овај део кривичног поступка, пали на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Посебно одељење Кж1По1 24/13 од 24.01.2014. године усвајањем жалбе Тужиоца за организовани криминал и браниоца сведока сарадника А.К., у делу одлуке о казни преиначена је пресуда Вишег суда у Београду Посебно одељење КПО1 287/10 од 12.03.2013. године тако што је Апелациони суд у Београду Посебно одељење сведока сарадника А.К., због извршеног продуженог кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, на основу одредбе члана 504т став 2. ЗКП-а у вези са чланом 605. ЗКП-а („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 45/13) ослободио од казне, док су у преосталом делу жалбе Тужиоца за организовани криминал, браниоца сведока сарадника А.К. и у целости жалбе окривљеног Шерифа Мехмедовића и његовог браниоца и бранилаца окривљеног Мерсада Љајића, одбијене као неосноване и потврђена првостепена пресуда у непреиначеном делу.

Бранилац окривљеног Шерифа Мехмедовића, адвокат С.П., поднео је захтев за заштиту законитости против правноснажне пресуде Вишег суда у Београду Посебно одељење КПО1 287/10 од 12.03.2013. године, због повреде закона - на основу члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП-а, с`предлогом да Врховни касациони суд, у смислу одредбе члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП-а побијану пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против првостепене и другостепене правноснажне пресуде, у смислу члана 482. став 1. ЗКП-а, бранилац сведока сарадника А.К., адвокат М.Р., поднео је захтев за заштиту законитости, из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП-а, с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и побијане пресуде преиначи тако што ће сведока сарадника А.К. ослободити од обавезе да солидарно са окривљеним Шерифом Мехмедовићем и Мерсадом Љајићем уплате у буџет Републике Србије износ од 712.500,00 еура у динарској противвредности или да исте пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Захтев за заштиту законитости, на основу чланова 482. и 483. ЗКП-а, против наведених правноснажних пресуда, поднео је бранилац окривљеног Мерсада Љајића, адвокат Д.К. због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1. и члана 441. став 3. у вези члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП-а, с`предлогом да Врховни касациони суд утврди да је захтев основан и донесе пресуду, у смислу члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП-а, којом се побијане пресуде преиначују и окривљени Мерсад Љајић ослобађа од оптужбе.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, након достављања примерака захтева за заштиту законитости адвоката С.П., М.Р. и Д.К. Републичком јавном тужиоцу, одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП-а, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљених и браниоца сведока сарадника, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да исто није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета, са пресудама против којих су захтеви поднети, те је, по оцени навода и предлога у поднетим захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Шерифа Мехмедовића, адвоката С.П. правноснажна пресуда Вишег суда у Београду се побија уз образложење да су, у редовном кривичном поступку, судови одсуство доказа о кривици овог окривљеног превазишли увођењем незаконитог доказа - пресуде Посебног одељења Вишег суда у Београду о признању кривице окривљеног Емира Лакоте и Данијела Ђурђевића. По ставу одбране, склапања оваквих споразума између окривљених лица и тужилаштва као и доношење пресуда по основу таквих споразума, су мотивисана личним интересима окривљених и тежњом тужилаштва да оконча поступак против неког лица, а не истином о околностима под којима се десио инкриминисани догађај. Како окривљени Шериф Мехмедовић није учествовао у поступку закључења споразума између ових окривљених и тужилаштва то није ни могао да учествује у утврђивању спорних чињеница које бранилац у свом захтеву побија.

Међутим, Врховни касациони суд ове наводе, браниоца окривљеног Шерифа Мехмедовића, оцењује као неосноване, јер су у доказном поступку као доказ изведене правноснажне пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење Спк. По1 бр. 21/12 од 03.04.2012. године (правноснажна 03.04.2012. године) донета на основу споразума о признању кривичног дела Кт 13/10 Ск бр. 10/12 од 30.03.2012. године између Тужиоца за организовани криминал и окривљеног Емира Лакоте, те Спк. По1 бр. 27/12 од 27.04.2012. године (правноснажна 18.05.2012. године) донета на основу споразума о признању кривичног дела Кт 13/10 Ск бр. 12/12 од 26.04.2012. године између Тужиоца за организовани криминал и окривљеног Данијела Ђурђевића, донете у законитом поступку од стране надлежног суда, а након оцене свих услова из члана 317. ЗКП-а („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 45/13) којима се суд руководио приликом доношења пресуда.

Одредбе члана 405. и 406. Законика о кривичном поступку (у овом случају члана 406. став 1. тачка 5) омогућавају суду да на главном претресу изведе доказе путем увида или читања садржине писмена и снимака, односно записника о

исказима. Читањем и упознавањем са садржином наведених правноснажних пресуда, суд је поступио у свему законито сагласно наведеним процесним одредбама и извео дозвољен доказ упознавањем на главном претресу са садржином исправа - правноснажних пресуда донетих против других окривљених на основу споразума о признању кривичних дела. Дакле, овај суд налази да је суд у доказном поступку, извео доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП-а, на коју бранилац суштински указује без означавања законских одредби.

Такође и захтевом браниоца окривљеног Мерсада Љајића, адвоката Д.К. се правноснажне пресуде побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП-а, наводима да је суд морао издвојити из списка предмета, као незаконите, доказе предложене од стране јавног тужиоца - транскрипте и аудио записе телефонских разговора и СМС порука, као доказе супротне члану 504з став 3. ЗКП-а, будући да јавни тужилац није покренуо кривични поступак у року од шест месеци од дана када се упознао са прикупљеним материјалом, а истражни судија је био у обавези да донесе решење о уништењу тог прикупљеног материјала.

Ове наводе у захтеву браниоца окривљеног Мерсада Љајића, Врховни касациони суд оцењује као неосноване. Пре свега, бранилац окривљеног Мерсада Љајића није изричито определио телефонске разговоре и СМС поруке на које се односе ови наводи у захтеву, док је овај суд увидом у списе предмета утврдио да је део телефонских разговора који су у списима означени као „регата 45“ и „регата 46“, а који се односе на окривљеног Мерсада Љајића, вођен у временском периоду од јануара до маја 2010. године, а да је захтев за спровођење истраге од стране Тужилаштва за организовани криминал Кт број 13/10 поднет 16.06.2010. године, дакле у року од шест месеци, тако да не стоје супротни наводи у захтеву одбране да надлежни јавни тужилац није у законском року од шест месеци покренуо кривични поступак. Такође, ови наводи, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Мерсада Љајића, су већ неосновано истицани у поступку по редовном правном леку, те Врховни касациони суд прихвата разлоге које је, на исте наводе, дао жалбени суд у пресуди на страни 10 и на њих упућује, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП-а.

Бранилац сведока сарадника А.К. адвокат М.Р., правноснажне пресуде побија наводећи да је у редовном кривичном поступку повређен закон када је сведок сарадник обавезан да заједно са окривљеним Шерифом Мехмедовићем и Мерсадом Љајићем солидарно, на име остварене противправне имовинске користи уплати износ од 712.500,00 еура. По ставу одбране одузимање имовинске користи, из члана 91. и члана 92. КЗ, као специфична мера - индивидуална имовинска санкција, мора бити изречена према сваком учиниоцу посебно јер је њена сврха да се од учиниоца кривичног дела одузме добит у висини која је остварена извршењем кривичног дела. По налажењу одбране, за сведока сарадника А.К. би поред осуде на казну затвора обавезивање на солидарну уплату у буџет Републике Србије, наведеног новчаног износа, представљало додатну имовинску санкцију, чиме би био неправедно двоструко кажњен.

По налажењу Врховног касационог суда ови наводи браниоца сведока сарадника А.К. којима се правноснажне пресуде, без означавања законских одредаба, суштински побијају због повреде одредбе из члана 441. став 3. у вези 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а, су неосноване. Наиме, у редовном кривичном поступку на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања је утврђено да је окривљени Шериф Мехмедовић организатор криминалне групе, а да су окривљени Мерсад Љајић и сведок сарадник А.К. припадници те организоване криминалне групе. Сви они су свесно деловали као организована криминална група са циљем стицања противправне имовинске користи у оквиру групе и свако од њих је имао одређени задатак и улогу, при чему су заједничким деловањем у оквиру организоване криминалне групе остварили противправну имовинску корист у износу од 712.500, 00 еура, па није од значаја колики износ новца је који од њих конкретном приликом лично за себе прибавио.

Врховни касациони суд налази да, одредбама члана 91. и 92. КЗ није искључена могућност солидарног обавезивања окривљених везано за одузимање имовинске користи прибављене кривичним делом, па супротни наводи овог браниоца представљају његово лично тумачење наведених законских одредби у складу са потребама сведока сарадника А.К.. Такође, сви ови наводи у захтеву браниоца сведока сарадника А.К., су неосновано истицани и у поступку по редовном правном леку, те овај суд прихвата разлоге које је, везано за исте наводе, дао жалбени суд, у пресуди на страни 12 те на њих упућује, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП-а.

Наводима у захтеву браниоца окривљеног Шерифа Мехмедовића, адвоката С.П., да је суд онемогућио проверу истинитости контрадикторних исказа сведока сарадника А.К. извођењем неутралних доказа; да је суд одбио извођење доказа предложених од стране окривљеног Шерифа Мехмедовића и његовог браниоца (вештачење ролни еко коже, саслушање сведока Р.Д. и С.П. ...) указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање - члан 440. ЗКП-а, што одредбом члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а није предвиђено као разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, те је у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Шерифа Мехмедовића одбачен као недозвољен.

Као недозвољени, одбачени су и наводи, браниоца окривљеног Шерифа Мехмедовића, адвоката С.П., којима се указује да је пред првостепеним судом неосновано одбијен предлог браниоца да се у својству сведока, на околности постојања пакета са назнаком „за златара“ саслуша Д.Ђ., против кога је поступак окончан пресудом о признању кривице Спк По1 број 27/12 од 27.04.2012. године уз неприхватљиво образложење првостепеног суда везано за погрешно тумачење одредбе члана 406. став 1. тачка 5. ЗКП-а, да лице које је било у својству окривљеног у једном предмету, након закључења споразума о признању кривице, не може бити сведок у том предмету. Упознавање са исказима саопштених, према којима је кривични поступак већ окончан правноснажним пресудама, у смислу члана 406. ЗКП-а, представља начин извођења доказа на главном претресу о чему одлуку доноси суд, те на основу свих изведених доказа и утврђује чињенично стање. Наводи да је суд приликом извођења доказа погрешно применио одредбу члана 406. став 1. тачка 5. ЗКП-а не спадају у разлоге по којима, на основу члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а бранилац окривљеног

може поднети захтев за заштиту законитости, те је захтев у овом делу одбачен као недозвољен.

Бранилац окривљеног Мерсада Љајића, адвокат Д.К., правноснажне пресуде побија због повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП-а, што је у смислу одредби члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца. Међутим, наводима којима се образлаже ова повреда да суд безрезервно прихвата исказ сведока сарадника А.К., да му је украдено 10 кг ..., али при томе одбија да саслуша учеснике те „крађе“ као сведоке (Д., Т. и П.); да је неразјашњено шта је са количином од 15 кг ... из тзв. „треће туре“ ... суштински се побија правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања везано за радње окривљеног Мерсада Љајића за које је правноснажно осуђен и истом пресудом обавезан да у буџет Републике Србије солидарно са окривљеним Шерифом Мехмедовићем и сведоком сарадником А.К. уплати новчани износ од 712.500,00 еура у динарској противвредности - члан 440. ЗКП-а, што није дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, те је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Мерсада Љајића, у овом делу, одбачен као недозвољен.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је у смислу члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и применом члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП-а, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.**

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.**